

Edebiyat bahçesinden bir meyve...

PEMBE İNCİLİ KAFTAN

Ömer Seyfettin

Hazırlayan
Faruk ÇINAR

İÇİNDEKİLER

<i>Takdim</i>	7
<i>Ömer Seyfettin</i>	9
Pembe İncili Kaftan	13
Sivrisinek.....	29
“Kızılma” Neresi?.....	36
Teselli.....	46
Vire	56
Acıklı Bir Hikâye.....	71
Başını Vermeyen Şehit.....	75
Apandisit.....	88
Kütük.....	91
Ferman.....	105

TAKDİM

Ömer Seyfettin, edebiyatımızda, destan ruhu taşıyan milli hikâyeleriyle şöhrete ulaşmış önemli bir şahsiyettir. Yakın tarihimizin en buhranlı devrinde önemli hadiselere şahit olan yazarımız bunları bazı eserlerine de yansıtmıştır. Bu izlenimleri onun hikâyecilik sanatındaki başarısı ve dili ustaca kullanmasıyla birleşerek Türk edebiyatına mühür vuran eserlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Ömer Seyfettin'in kısa ömrü boyunca ürettiği eserleri, vefatından sonra da okunmaya devam etmiş ve klasikler arasına girmiştir.

Ömer Seyfettin hikâyelerinden seçmeler yapılırken titiz bir çalışma yürütüldü. Özellikle her yaştan okurun faydalanabileceği hikâyeler seçildi ve bu hikâyelerde rahatça okunup, anlaşılır bir dil kullanılmasına özen gösterildi. Bununla beraber, hikâyelerin devrine ait tabir ve terimler değiştirilmeyip dipnotlarla açıklandı.

Ömer Seyfettin sadece bizim edebiyatımızda tanınmış bir hikâye yazarı olarak kalmamış, Batı dillerinin çoğuna çevrilen hikâyeleri ile Batı edebiyatında da tanınmış ve sevilmiştir.

Ömer Seyfettin'in on hikâyesinden meydana gelen bu birinci eserimizle sizleri baş başa bırakıyoruz...

Faruk ÇINAR

ÖMER SEYFETTİN

Türk edebiyatımızın önemli isimlerinden olan Ömer Seyfettin, 11 Mart 1884 tarihinde babasının vazifesi dolayısıyla bulunduğu Balıkesir'in Gönen ilçesinde doğdu. Yazarın çocukluk yıllarını geçirdiği Gönen, sonraki yıllarda çocukluk hatıralarını anlattığı bazı hikâyelerinin de mekanı oldu. Babasının vazifeleri dolayısıyla İnebolu ve Ayancık'ta bulunduktan sonra annesi tarafından İstanbul'a götürüldü. Aksaray'da Mekteb-i Osmanî'de okudu. 1893 yılında Eyüp'teki Baytar Rüştiyesi'ne (Ortaokul) verildi. Bu okulun, asker çocuklarına mahsus kısmında okuduğu için, burayı bitirince (1896) Kuleli Askerî İdâdîsi'ne (Lise) devam etmesi gerekirken o Edirne Askerî İdâdîsi'ni tercih etti ve Mekteb-i Harbiye'deki eğitimini tamamladı (1900). Bu idâdide, Türk Edebiyatının meşhur kabul edilen simalarını ders olarak okurken, duyduğu ilgi sebebiyle, tanıma imkanı da buldu. Böylece, edebiyata karşı olan merakı bu devrede başladı.

Ömer Seyfettin bu okuldan mezun olduktan sonra piyade asteğmen rütbesiyle önce Kuşadası'na daha sonra

da İzmir'e tayin edildi. Yazar burada dört buçuk yıl kaldıktan sonra Selanik'teki III. Ordu merkezine tayin edildi. Ziya Gökalp'in isteğiyle ordudan ayrılarak Selanik'e yerleşen Ömer Seyfettin, Balkan Savaşı'nın başlamasıyla tekrar askerliğe döndü, ama bir süre sonra Yunanlılara esir düştü. Bu esaret hayatının ardından İstanbul'a geldi. Bu defa askerlik hayatından kesin olarak ayrıldı ve kendini tamamıyla yazı hayatına verdi. Hayatının son gününe kadar öğretmenlik yaptı. Şeker hastalığının vücudunda yaptığı tahribat genç yaşta vefat etmesine sebep oldu (6 Mart 1920).

Ömer Seyfettin'in iki yönü çok önemlidir. Bunların birincisi onun Türk dilinin sadeleşmesinde geçen hizmeti, ikincisi de hikâyeciliğidir.

Türkçülük akımının en mühim savunucularından olan Ömer Seyfettin, Milli Edebiyat'ın dil anlayışı "Yeni Lisan" görüşünün sahibi ve bu adı taşıyan makalenin yazarıdır. Hem sanatkârane hem de öğretici metin türüne ait eserlerinde sade konuşma dilinin savunucularından biri olmuştur. Ömer Seyfettin, Batı edebiyat ve kültürüyle de yakından ilgilenmiş; ama kendisinden önceki kimi sanatçılar gibi kendi öz benliğini bırakarak tamamen Batı'ya yönelmemiştir.

İyi bir gözlemci olan Ömer Seyfettin, "Manevi Vatan" diye vasıflandırdığı dili kullanarak halk tabakasından zengin bir kadroya hikâyelerinde yer vermiştir. Hikâyelerini yazarken çeşitli anlatım teknikleri kullanmış; kimi zaman birinci şahıs ağzından anlattığı gibi hikâyeye, üçüncü kişi olarak gözlemlerini eklemiş; hatıra ve mektup şeklini de sık sık kullanmıştır. Tasvirleri kısadır, tahlil ve

yorumlarını ise uzun anlatmak yerine darbe hissi uyandıran hadiseler ve sözlerle aktarır. Bu bakımdan “Olay Hikâyesi”nin (Maupassant tarzı) en mühim temsilcisi, hatta başlatıcısı sayılmıştır.

Ömer Seyfettin otuz altı yıl gibi kısa sayılacak bir ömre 159 hikâye, 7 piyes, bazıısı yarım kalan 7 roman, 1 masal, 71 şiir ve 81 makale sığdırmıştır. Yazarın sağlığında müstakil kitap olarak yayınladığı eserleri oldukça azdır.

Yazarın diğer bir hizmet sahası da tercümelerdir. Milli edebiyatların oluşumunda destanların rolünü dikkat çekmek amacıyla “Kırk Kız” ve “Köroğlu Kimdi?” gibi destan metinleri üzerinde çalıştığı sırada Kalevala ve İlyada’yı çevirmiştir (1918). Neşri yarım kalan bu metinlerden başka, Fransızca’dan da birçok çevirisi bulunmaktadır.

Başlıca Eserleri:

Hikâye: Pembe İncili Kaftan, Sivrisinek, “Kızılma” Neresi?, Teselli, İlk Namaz, Vire, Acıklı Bir Hikâye, Başını Vermeyen Şehit, Apandisit, Kütük, Ferman, Diyet, Cesaret, Mermer Tezgah, Müjde, Yalnız Efe, Terakki, Gizli Mabret, Bahar ve Kelebekler, Kaşığı, İlk Düşen Ak, Yüz Akı, Kurumuş Ağaçlar, Diyet, Tarih Ezeli Bir Tekerrürdür...

Roman: Ashab-ı Kehfimiz, Efruz Bey

Şiir: Ömer Seyfettin’in Şiirleri

Oyun: Mahcupluk İmtihanı